

Skoklosters slott

På Skoklosters slott vid Mälaren har sedan slutet av 1600-talet tretton generationers slottsherrar samlat bruks-, inrednings- och prydnadsföremål av olika slag. Tillsammans med själva byggnaden förmedlar de en ovanlig bild av ett högreståndensresidens i ståt och vardag. Slottet med samlingar har varit fideikommiss sedan 1701 och därmed har det funnits en kontinuitet i samlandet från den första ägarfamiljens tid. Sedan 1967 tillhör det svenska staten.

Slottets byggherre var fältmarskalken greve Carl Gustaf Wrangel (1613-1676), son till estländaren fältmarskalken Herman Wrangel, som fått godset i förläning 1611. Byggnadstiden varade mellan 1654-1676. Efter Wrangels död övergick egendomen till familjen Brahe genom gifte med Wrangels äldsta dotter Margareta Juliana. I 253 år tillhörde Skokloster Brahe-ätten, 1930 ärvdes det av familjen von Essen. Ett viktigt ingifte i Brahefamiljen i slutet av 1600-talet var Eva Bielke från Salsta slott norr om Uppsala.

Hur har föremålen kommit till Skokloster? Inventarieförteckningar uppgjorda vid bouppteckningar, tillsammans med räkenskaper, hör till våra viktigaste källor för kunskapen om gamla föremåls historia. År 1716 fanns många föremål i en Fatabur på bottenvåningen och 1728 är de flesta föremålen flyttade till några av våningarna i slottet, just vid denna tid, framför allt i södra och östra delen av bottenvåningen. Förutom inventarieförteckningar, rumsvis uppställda vid olika tillfällen 1716-1910, finns en förteckning över lösöret på Skokloster från 1672, den enda från byggherrens levnad.

Användandet av slottet kom att inverka på själva bevarandet av byggnaden och dess innehåll. Fram till 1948 vistades ägarna endast kortare perioder ute på Skokloster, främst då under den varma årstiden. Därför är ännu idag inomhusklimatet och temperaturen samt skydd mot ljus och värme utifrån en synnerligen viktig faktor i bevarandet. Det är endast bottenvåningen som varit uppvärmd periodvis.

Från **Skoklosters slott - en inledning, Karin Skeri** i *Tulpan Nejlika och Ros, Blomstermotiv på Skokloster*. Skoklosterstudie nr 32 1999.